

Bet. o. lovf. vedr. visse miljølove

Til lovforslag nr. L 170. Betænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 4. maj 2000

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af visse miljølove

(Implementering af Århuskonventionen m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til miljø- og energiministeren, som denne har besvaret dels skriftligt og dels i samråd.

Udvalget anmoder om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling efter 2. behandling.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra:

Danmarks Naturfredningsforening,
Dansk Familielandbrug
Dansk Industri,
De danske Landboforeninger,
Landbrugsraadet og
Peter Pagh, Københavns Universitet.

Der er af miljø- og energiministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Miljø- og energiministeren har over for udvalget oplyst følgende:

»*Vedrørende miljøtilstandsrapporter m.v.*

Ministeren har stillet ændringsforslag, hvorefter det lovfæstes, at der mindst hvert 4. år skal udgives en rapport, der redegør for miljøets tilstand i Danmark, efterfulgt af en natur- og miljøpolitisk redegørelse. Et væsentligt element i såvel rapport som redegørelse vil være at gøre det muligt at vurdere graden af målopfyldelse. Ændringsforslaget tager udgangspunkt i den rapportering og formidling af informationer om miljøsituationen, som er sket siden 1994, jf. miljøministerens oplæg til udvalget om gennemfø-

relse af strategisk miljøplanlægning i Danmark, folketingsåret 1993-94, alm. del – bilag 398. Det bliver samtidig lovfæstet, at der i forbindelse med udarbejdelse af disse rapporter skal ske en inddragelse af organisationer, herunder miljøorganisationer m.v. I den forbindelse vil det blive overvejet, hvordan man styrker Naturrådets rolle. Som det fremgår af bemærkningerne til ændringsforslaget, agter ministeriet fortsat at udgive en populær miljøindikatorrapport, som kan give borgerne let tilgængelig information om udviklingen i miljøsituationen.

*Vedrørende videreudvikling af
Århuskonventionens gennemførelse*

Der har fra flere sider været fremsat ønske om at styrke Århuskonventionens dækningsområde. Ministeren har givet tilsagn om at opfordre miljøorganisationerne til inden den 1. oktober 2000 at meddele Miljøstyrelsen, hvis der er konkrete forslag til yderligere lovændringer i lyset af konventionen. Herefter vil Miljøstyrelsen indbyde organisationerne til en nærmere drøftelse af de fremkomne forslag sammen med andre berørte parter, herunder andre berørte ministerier. På dette grundlag vil ministeren omkring årsskiftet 2000/2001 fremsende et notat til udvalget om de fremkomne forslag som grundlag for forhandling om eventuelle yderligere initiativer.

Alle interesserede partier vil blive inviteret til forhandling herom, idet det bemærkes, at det nævnte notat vil blive drøftet med forligspartierne bag implementeringen af Århuskonventionen.

Vedrørende aktindsigt i forbindelse med udliciteringer

En anmodning om aktindsigt i miljøoplysninger vedrørende eksempelvis et spildevandsanlæg eller et affaldsanlæg skal rettes til kommunen som driftsherre, uanset om den daglige drift er henlagt til en rent privatejet virksomhed. Kommunen vil, når denne er driftsherre, i vidt omfang være i besiddelse af miljøoplysninger, herunder i særdeleshed oplysninger i forbindelse med miljøtilsyn og vedrørende emissionskontrol i relation til anlægget.

Med henblik på at sikre offentlighedens fortsatte adgang til miljøoplysninger har ministeren stillet ændringsforslag, der hjemler adgang til at fastsætte nærmere regler om kommunernes pligt til fortsat at ligge inde med alle relevante miljøoplysninger uanset udlægning af opgaver til private virksomheder m.v. Ministeren vil snarest optage forhandlinger med de kommunale parter herom med henblik på at fastsætte de nødvendige regler inden udgangen af 2000.

Vedrørende ressourcer i Naturklagenævnet

Det er skønnet, at lovforslaget på Naturklagenævnets område vil medføre en øget ressourceanvendelse svarende til 2 årsværk. Ministeren har givet tilsagn om, at nævnet som følge af lovforslaget får denne forudsatte ressourceforøgelse.

Ministeren har i øvrigt oplyst, at der for tiden pågår overvejelser i ministeriet om muligheder for en effektivisering og rationalisering af klagesagsbehandlingen i klagenævnene, herunder i Naturklagenævnet. Den forudsatte ressourceforøgelse som følge af lovforslaget, jf. ovenfor, vil indgå i dette arbejde.«

Herefter indstiller et *mindretal* (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (Venstres medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Et *trede mindretal* (Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Et *fjerde mindretal* (Dansk Folkepartis medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Et *femte mindretal* (Centrum-Demokraternes medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Et *sjette mindretal* (Kristeligt Folkepartis medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Ændringsforslag

Af miljø- og energiministeren, tiltrådt af et *mindretal* (S, SF, RV og EL):

Til § 1

1) Det under nr. 10 foreslåede 2. pkt. i § 4, stk. 2, affattes således:

»Afslag på anmodning om aktindsigt, der er meddelt af et organ omfattet af § 1, stk. 2, og af forsyningsvirksomheder m.v. omfattet af § 1, stk. 1, kan påklages til det i medfør af miljøbeskyttelseslovens kapitel 12 nedsatte Miljøklagenævn.«

Til § 2

2) Efter nr. 7 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 83 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om, at amtsråd og kommunalbestyrelser skal være i besiddelse af miljøoplysninger om kommunal virksomhed, uanset om varetagelsen af sådanne opgaver er helt eller delvis udlagt til private virksomheder m.v.«

Til § 5

3) Før nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 2 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Miljø- og energiministeren udgiver under inddragelse af berørte landsdækkende miljø-, erhvervs-, arbejdsmarkeds- og forbrugerorganisationer mindst hvert 4. år en eller flere rapporter, der redegør for miljøtilstanden i Danmark samt for natur- og miljøpolitikken.«

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

I lighed med de organer, som er omfattet af miljøoplysningslovens § 1, stk. 2, vil der ikke for de forsyningsvirksomheder m.v., som er omfattet af § 1, stk. 2 i lov om offentlighed i forvaltningen, jf. miljøoplysningslovens § 1, stk. 1, i praksis være nogen myndighed at klage til. Der er heller ikke mulighed for at indbringe sager for ombudsmanden eller tilsynsrådene. Med ændringsforslaget indføres derfor en klageadgang til Miljøklagenævnet for meddelte afslag på aktindsigt i miljøoplysninger truffet også af disse forsyningselskaber m.v.

Til nr. 2

Formålet med ændringsforslaget er at sikre offentlighedens fortsatte adgang til alle relevante miljøoplysninger hos amtskommuner og kommuner uanset udlicitering af kommunal virksomhed til private virksomheder m.v. Ændringsforslaget skal muliggøre, at offentligheden fortsat vil kunne få miljøoplysningerne via en anmodning om aktindsigt efter miljøoplysningsloven ved henvendelse til den relevante kommunale myndighed.

Ændringsforslaget omfatter alle relevante miljøoplysninger om kommunal virksomhed, uanset om kommunen eller amtet har valgt at udlicitere varetagelsen af disse til private virksomheder m.v. Ved kommunal virksomhed forstås de aktiviteter, som de kommunale myndigheder enten kan eller har pligt til at varetage. Med ændringsforslaget får miljø- og energiministeren en hjemmel til at fastsætte nærmere regler herom. Hjemmelen tænkes fortrinsvis anvendt for miljøoplysninger, der knytter sig til drifts- og vedligeholdelsesopgaver.

Udgangspunktet vil være de miljøoplysninger, som amtskommuner og kommuner ligger inde med, når virksomheden løses i amtskommunalt eller kommunalt regi. Oplysninger om pesticid- og gødningsforbrug på kommunale arealer, uanset om pasning og pleje af disse er udliciteret til private virksomheder m.v., vil således kunne være omfattet. Det samme gælder oplysninger om et renseanlægs forbrug af energi samt udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet, uanset at den daglige drift er udliciteret til en privat virksomhed. Også miljøoplysninger om f.eks. et plejehjems, en daginstitution eller

et sportsanlægs forbrug af vand, energi, materialer m.v. vil kunne være omfattet.

Af pligten til at ligge inde med miljøoplysninger følger, at kommunalbestyrelsen eller amtsrådet eksempelvis må sikre sig adgangen til disse oplysninger i forbindelse med indgåelsen af kontrakten med den private part om løsning af opgaven.

Miljø- og energiministeren vil optage forhandlinger med de kommunale parter, inden en bekendtgørelse vil blive udstedt. Det vil som led heri bl.a. skulle fastlægges nærmere, hvilke miljøoplysninger der skal omfattes af forpligtelsen, herunder hvilke tidsrum disse skal omfatte.

Til nr. 3

Det fremgår af Århuskonventionens artikel 5, stk. 4, at medlemslandene hvert 3.-4. år har pligt til at udgive en national rapport om miljøets tilstand. Det findes hensigtsmæssigt at lovfæste denne forpligtelse. Ændringsforslaget går imidlertid videre, idet en redegørelse for natur- og miljøpolitikken ligeledes lovfæstes.

Udgangspunktet for udarbejdelsen vil fortsat være den rapportering og formidling af informationer om miljøsituationen, som er sket siden 1994, jf. miljøministerens oplæg til udvalget om gennemførelse af strategisk miljøplanlægning i Danmark, folketingsåret 1993-94, alm. del - bilag 398. Med de to rapporter gives henholdsvis en status for miljøtilstanden i Danmark og en redegørelse for politiske initiativer, der er iværksat eller besluttet for at forbedre naturen og miljøet.

Det fremgår af ændringsforslaget, at afrapporteringen skal ske mindst hvert 4. år. Det er tænkt fortsat at udgive henholdsvis en miljøtilstandsrapport og en natur- og miljøpolitisk redegørelse, der som hidtil forventes udgivet med en tidsmæssig forskydning, således at den natur- og miljøpolitiske redegørelse kan tage afsæt i resultaterne fra miljøtilstandsrapporten. Rapporterne vil som hidtil dække hele miljøområdet, det vil sige væsentlige spørgsmål vedrørende bekæmpelse og forebyggelse af forurening, ressourceforbrug, landskab, natur, bymiljø og arealanvendelse. Afrapporteringens form og nærmere indhold kan imidlertid ændre sig over tid, alt afhængigt af hvad der skønnes hensigtsmæssigt.

Et væsentligt element i afrapporteringen vil imidlertid være at gøre det muligt at vurdere graden af målopfyldelse.

Som noget nyt foreslås det, at berørte landsdækkende miljø-, erhvervs-, arbejdsmarkeds- og forbrugerorganisationer skal inddrages i forbindelse med udarbejdelsen af rapporterne.

Herudover agter ministeriet ligeledes fortsat at udgive en populær miljøindikatorrapport med jævne mellemrum. Sigtet er at give borgerne let tilgængelig information om udviklingen i miljøtilstanden.

Martin Glerup (S) Carsten Koch (S) Inger Bierbaum (S) Lis Greibe (S)

Niels Bloch Jespersen (S) Jørn Jespersen (SF) fmd. Ebbe Kalnæs (CD) Vibeke Peschardt (RV)

Søren Kolstrup (EL) Hans Christian Schmidt (V) Bodil Thrane (V) Jørgen Winther (V)

Jens Vibjerg (V) Henriette Kjær (KF) nfmnd. Gitte Seeberg (KF) Arne Kirkelund (DF)

Ole M. Nielsen (KRF)

Frihed 2000 havde ikke medlemmer i udvalget.